

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(3)
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1. ความสำคัญของปัญหา.....	1
2. ขอบเขตของการศึกษา	4
3. วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
4. วิธีดำเนินการศึกษา.....	7
5. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	7
2. หลักการเกี่ยวกับการกระทำของแพทย์	8
1. ความหมายของชีวิต.....	8
2. ความหมายของการรักษา.....	18
2.1 ความหมายของการรักษาโดยทั่วไป.....	18
2.2 ความหมายของการทดลองรักษา.....	20
3. การกระทำโดยงัดเว้นและความผิดฐานละเว้นและทอดทิ้ง	28
3.1 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกระทำโดยงัดเว้น.....	28
(1) หน้าที่เพื่อป้องกันผล.....	28
(1.1) หน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย	30
(1.2) หน้าที่ที่เกิดจากพฤติการณ์บางอย่างของผู้กระทำ.....	31
(2) ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผล (Causation).....	32
(2.1) หลักในการนำความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผลที่เกิดขึ้นมาใช้ ...	33

(2.2) ทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผลที่เกิดขึ้น	34
3.2 การกระทำตามมาตรฐานละเว้น	37
3.3 การกระทำตามมาตรฐานทอดทิ้งผู้ซึ่งพึ่งตนเองไม่ได้	39
4 การกระทำโดยดเว้น มาตรฐานละเว้นและทอดทิ้งของแพทย์	42
4.1 การกระทำโดยดเว้นของแพทย์	42
(1) แพทย์มีหน้าที่อันจำต้องกระทำเพื่อป้องกันผล	42
(1.1) หน้าที่ดูแลต่อเนื้อและสืบเนื่องจากการรักษา	42
(1.2) หน้าที่ใช้ความระมัดระวังระดับสูง	45
(1.3) หน้าที่ในการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันอันตรายที่จะเกิดกับสุขภาพ ของผู้ป่วยในการทดลองรักษา	48
(2) แพทย์ไม่มีหน้าที่ในการอันจำต้องกระทำเพื่อป้องกันผล	49
(2.1) หน้าที่ป้องกันผลความตายตามธรรมชาติ	49
(2.2) หน้าที่รักษาผู้ป่วย	50
4.2 มาตรฐานละเว้นของแพทย์	52
4.3 มาตรฐานทอดทิ้งของแพทย์	53
(1) หน้าที่ตามสัญญาหรือตามกฎหมายจะต้องดูแล	53
(1.1) หน้าที่ตามกฎหมายจะต้องดูแล	53
(1.2) หน้าที่ตามสัญญาจะต้องดูแล	53
(2) มาตรฐานการดูแลของแพทย์	54
(2.1) การดูแลด้วยการรักษาแบบประคับประคองผู้ป่วย	55
(2.2) การดูแลด้วยยาแก้ปวดในผู้ป่วยหนัก หรือ การดูแลเพื่อการบรรเทา	61
3 การปฏิเสธการรักษาของผู้ป่วย	64
1. สภาพของการปฏิเสธการรักษา	64
1.1 การไม่ให้ความยินยอมในการรักษา	64
1.2 การให้ความยินยอมในการไม่รักษา	66
(1) การให้ความยินยอมในการไม่รักษาโดยตรง	67
(2) การให้ความยินยอมในการไม่รักษาโดยปริยาย	67

(3) ความยินยอมต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี	69
(3.1) คุณธรรมทางกฎหมาย	69
(3.2) มติมหาชน	70
(3.3) ประโยชน์ของสังคม	71
(4) ระยะเวลาในการให้ความยินยอม	73
2. วิธีการปฏิเสธการรักษา	74
2.1 กรณีมีคำปฏิเสธการรักษาล่วงหน้า.....	74
(1) วิธีการให้คำปฏิเสธการรักษาล่วงหน้า	74
(2) สาระสำคัญของคำปฏิเสธการรักษาล่วงหน้า	79
(3) การยอมรับการให้คำปฏิเสธการรักษาล่วงหน้า	82
(3.1) การยอมรับในหลักการของคำปฏิเสธการรักษาล่วงหน้า	82
(3.2) การยอมรับเกี่ยวกับการนำคำปฏิเสธการรักษาล่วงหน้ามาใช้ เมื่อผู้ป่วย หย่อนความสามารถในภายหลัง.....	84
2.2 กรณีไม่มีคำปฏิเสธการรักษาล่วงหน้า.....	86
(1) การปฏิเสธการรักษาในขณะที่ผู้ป่วยมีสติ	86
(1.1) กรณีที่ผู้ป่วยให้คำปฏิเสธการรักษาเอง.....	86
(1.2) กรณีผู้อื่นเป็นผู้ให้คำปฏิเสธการรักษา	95
(2) การปฏิเสธการรักษาในขณะที่ผู้ป่วยไม่มีสติ	104
3. ลักษณะของการให้คำปฏิเสธการรักษาโดยชอบ	108
3.1 ผู้ปฏิเสธการรักษาจะต้องได้รับทราบข้อมูลอย่างเต็มที่.....	108
(1) การแจ้งข้อมูลเป็นหน้าที่ของแพทย์	108
(2) ขอบเขตข้อมูลที่ต้องแจ้ง	111
(2.1) ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจวินิจฉัย วิธีการรักษาและความหวังที่จะหายจาก โรค	112
(2.2) ข้อมูลเกี่ยวกับผลร้ายที่อาจเกิดขึ้นหากมีการรักษา.....	113
(2.3) ข้อมูลเกี่ยวกับผลร้ายหากผู้ป่วยตัดสินใจไม่รับการรักษา	114
(2.4) สิ่งที่ต้องแจ้งเพิ่มมาในการทดลองรักษา	115
(3) ผลของการไม่แจ้งข้อมูล	116
3.2 การปฏิเสธการรักษามีได้เกิดจากภาวะอารมณ์อันปรวนแปร แต่ต้องเกิด	

จากการไต่สวนด้วยเหตุผล.....	118
3.3 การปฏิเสธการรักษาจะต้องไม่ขัดต่อประโยชน์ของรัฐ.....	121
(1) การปฏิเสธการรักษาเพราะเหตุแห่งศาสนา.....	121
(2) การปฏิเสธการรักษาของหญิงมีครรภ์และหญิงที่มีบุตรยังเล็กต้องเลี้ยงดู.....	124
4 ความรับผิดชอบทางอาญาของแพทย์ในการปฏิบัติตามคำปฏิเสธการรักษาของผู้ป่วย.....	130
1. การที่แพทย์มีคำสั่งไม่ช่วยให้ฟื้นคืน.....	130
1.1 ลักษณะของคำสั่งไม่ช่วยให้ฟื้นคืน.....	130
1.2 สภาพทางกฎหมายและเงื่อนไขในการให้คำสั่งไม่ช่วยให้ฟื้นคืน.....	132
1.3 ความรับผิดชอบทางอาญาของแพทย์.....	135
(1) การกระทำโดยดเว้น.....	135
(2) ความผิดฐานละเว้น.....	135
(3) ความผิดฐานทอดทิ้งผู้ซึ่งพึ่งตนเองไม่ได้.....	137
2. การปฏิบัติตามคำปฏิเสธการรักษาเพราะเหตุที่ผู้ป่วยต้องการไปรักษาที่อื่น.....	138
2.1 การกระทำโดยดเว้นการอันจักต้องกระทำเพื่อป้องกันผล.....	139
2.2 การกระทำความผิดฐานละเว้น.....	140
2.3 การกระทำความผิดฐานทอดทิ้งผู้ซึ่งพึ่งตนเองไม่ได้.....	143
3. การปฏิบัติตามคำปฏิเสธการรักษาของผู้ที่ฆ่าตัวตาย.....	144
5. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	148
1. สรุปผลการศึกษา.....	148
2. ข้อเสนอแนะ.....	151

ภาคผนวก

ก. World Medical Association Declaration of Helsinki.....	156
ข. ประกาศแพทยสภา เรื่องเกณฑ์การวินิจฉัยสมองตาย.....	164

ค. บันทึกการตรวจวินิจฉัยสมองตาย	167
ง. ร่างพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ	170
จ. คำประกาศสิทธิผู้ป่วย	189
ฉ. หนังสือปฏิเสธการรักษาล่วงหน้า.....	191
บรรณานุกรม	193